

МАЄМО 6,200,000 БЕЗРОБІТНИХ

ВАШИНГТОН. — Місячний звіт Американської Федерації Праці виказує, що безробіття збільшилося. Тепер є 6,200,000 безробітних.

Федерація Праці приходить до висновку, що коли на кожного робітника в Америці припадає тільки 35 годин праці, то до цього, треба чимось скорше пристосуватися і завести п'ятиденний тиждень праці, або шістьгодинний день праці.

Зі звіту довідуються, що від 1929 р. втратили ті, котрі живуть із заробітних платен, \$11,000,000,000. А це мусило відбитися дуже болючо на бізнесі, бо купця сила робітничої маси зменшилася. За той час зменшилися кошти удержання тільки на 12%, а платні на 32%. Це значить, що в порівнянні з 1929 роком робітник знаходиться в гіршому матеріальному положенні.

В КЕНТОКІ ТЕРОР.

НЮ ЙОРК. — Арнолд Джонсон, котрий робив докознення в повіті Гарлан з боку «Американ Сінк Лібєртс Юніон», мав виклад про тамашні відносини. Джонсон перебув в Гарлан 7 тижнів, з чого пережив у тюрмі 37 днів.

Джонсон каже, що власники копалень ведуть війну з майнерами, вживаючи проти майнерів підбраних ними суддів, поборів, терору, вбивств і виготовлення.

Він каже далі, що коли світ не піднесе голосу протесту, то в Гарлан будуть страчені на електричній кріслі за злочодки вбивства робітничі лідери, яких одинокі вина полягає в тім, що вони є робітничими оборонцями.

СОВІТСКА КРИЗА.

НЮ ЙОРК. — Совітська матеріальна криза спричинила те, що «Амторі», себто совітська торговельна агенція, зменшив свій персонал на половину. Кажуть, що совіти мають американські машини вартості \$10,000,000. Ці машини лежать по складах, бо не можна їх ухоронити зприводу браку деяких складових частей, які треба спровозити з Америки, а на закупку яких нема грошей.

У ЖЕНЕВІ РАДИТИМУ НАД РІЖНИМИ СВІТЛОМИ ПРОБЛЕМАМИ.

ВАШИНГТОН. — З розмов італійського міністра закордонних справ, Діна Грандія, з президентом Гувером і секретарем стейту Стimsonом виходить, що найбільше їх обходить конференція роззброєння, яка має відбутися під весну наступного року в Женеві. Многі є того переконання, що а цієї конференції нічого не вийде. Вашингтон же покладає на неї великі надії.

Щоб ті конференції надати ширшого значіння, вже тепер піднісуть, що треба поширити її програму до цієї міри, щоб на конференції були присутні всі найважливіші міжнародні політичні й економічні проблеми. Вашингтон здає собі добре справу з того, що причинною економічного занепаду Європи є в першій мірі політичні непорозуміння, які треба вилгодити.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ФАШИЗМУ.

ВАШИНГТОН. — Представники Міжнародного Протифашистського Протестайного Комітету віднесли до секретаря Гувера з проханням у відношенні їм аудієнції для зложення протесту проти Грандія, як репрезентанта Італії. Протестуючі кажуть, що він не є дійсним представником італійського народу, а тільки фашизму, себто влади, якої не визнають 4,000,000 Американців італійського роду. Підносять теж те, що проти фашизму заявили у своїм часі Американський Леґіон.

БОТЛЕР ПРО ЛІБЕРАЛЬНУ РПУБЛІКАНСКУ ПЛАТФОРМУ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Ніколас Ботлер, президент Колумбійського університету, говорив про koniecznu потребу ліберальшої програми для республіканської партії. Інакше, говорив Ботлер, партія втратить шкідливого значіння.

Ботлер подав 14 тонок, які повинні ввійти в нову програму партії. Найбільшу вагу він каде тепер на зменшення тарифів та знесення проґресіїв.

ГУВЕР ПРОТИ НАДІМНОГО ВИСОКИХ ПОДАТКІВ.

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер є противником високих новим податкам, бо є готово відбитися надобро на бізнесі. Він каже, що треба підняти податки, але попри те старатися покрити бюджетовий недобір довготривалими позичками.

АМЕРИКА ГОТОВА ЗБОЙКОТУВАТИ ЯПОНІЮ.

ВАШИНГТОН. — Супроти погоджених будь-то секретар стейту Стimson заявив японському амбасадарови, що Злучені Держави не згодяться на бойкот Японії у випадку виниклу, Стimson твердить, що такого прирчення їм не дав. З заяви Стimsonа можна висловити, що Злучені Держави підуть щодо економічного бойкоту Японії разом з Ліґою Націй, якщо Японія не відкаже своїх військ з Манджурії. Однак Америка ставиться до цього дуже обережно, бо є той думки, що Японія мусить боронити своїх підданих, котрі живуть у Манджурії.

ЦУКРОВАРНІ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ БЕЗ БУРЯКІВ.

Комуністський податок уряду статистичку, що плани копашні буряків виконано досі на 8 проц. З причини заної комунації лише 2 проц. буряків доставлено до цукроварень. «Комуніст» зазначає, що наслідком того загрожую цукроварням нестача сировини і вони не зможуть виконати постанови п'ятилітньої про цукрову ударність.

ТРУП ДИТИНИ В БУДІ.

У Варшаві знайшла поліція в хаті Леонаді Кухарської в сільській будці заокеренованого трупа кількісмісного хлопчика. Чоловік Кухарської є поштовою в СРСР. Кухарський відмовляється подати якінебудь пояснення. Про що загалу повідомила поліцію 13-літня дочка Кухарської Софія, яка знавала, що мати держить у шафці трупа дитини вже кілька літ.

ПРОТИ НИЩЕННЯ КАВИ.

Професор Антоніо Баррато, обговорюючи справу валоризації кави, обчислює, що Бразилія нищить що року приблизно 5 мільйонів мішків кави, або протягом 4 літ — 20 мільйонів мішків. Він звертає увагу, що наслідком такої «валоризації» народне господарство понесуть великі стради, бо кави, має в собі багато цінних ескладників, як олій, таніну, цукор і т. п., які мають хеміко-економічне значіння. Покищо він радить ужитися кави, признаючи на знищення, для поліпшення землі.

Згідно з його обчисленням, з мільйона мішків кави можна мати 60,000 мішків штучного папаву.

Хоч це вже не перший голос проти нищення кави, спільна зшів уряд домагається зменшення — ще в цьому році — найменше чотирох мільйонів мішків.

ПОТЕУЛИЛИ М'ЯСОМ ДОВІЗАНІ КОРОВИ.

Одному господареві в Ганс-штадті впади корова на яку заразився неугу. Він її порівав і за дозволу оглядача пропавав м'ясо. І всі, що їли м'ясо, захворювали: два брати вже померли.

МАЮТЬ ЗАБОГАТО ПОМІДОРІВ.

Огородники в Бритні Колумбії куряться, що цього року лишиться їм непероданих 8,000 тон помідорів. Під урожай було 2,700 акрів, менше як звичайно, однак фабрики консервів мають великі запаси з минулого літ і тому, а тепершнім році, не спішають з консервуванням в пушках. Подібно стоїть справа з грушками, яких ринок не в силі споживувати. Мимо того щин на ринку високі і мабуть тому консументи змаліли.

ЛЕТ У СТРАТОСФЕРУ.

Робітник Юнкерса лібухували новий зразок літака, який може летіти у горішній шарі повітря. Літак, як 19', має щільно зашнуровану крибу, та мотор найновішого досвідку. Літак буде використаний для лету у стратосфері.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ М. ГАРРИСВИНА.

В середу, 14 жовтня, сторож ліжничого цинтару у Львові знайшов при рашичці оглядаючи цинтар трупа людини в середньому віці. Негарно повідомлена поліція знайшла в кишені візитову картку на ім'я Микола Гаррисевича, бувшого заступника директору Земельного Банку у Львові. Показалося, що дитиною є справді відомий у широких колах українського громадянства у Львові дир. Микола Гаррисевич.

Застриєня покійний біля могилы свого 7-літнього сина в 4-літній донечці.

Мирон Гаррисевич, 46-літній мушкетер, був директором Земельного Банку від травня 1925 року до серпня 1929 р. у зв'язку з реорганізацією Зем. Банку й іменування його директором іменують його вименим урядником, з залишеним титулом заступника директвора без директворських функцій. Вже від досюгочасу працював промисловий нервової неуги. Високу ці р. лікувався два місяці, у вересні мав відпустку. Зголошували в дні 1 жовтня ц. р. до служби, подав одночасно просбубу звільнити його з посади, подаючи за причину «інші наміри».

Покійний був перед візном підчас війни урядовцем у Відно-Угорського Банку. Залишив жінку і малого сина.

ВЕСЕЛИЙ ЛІСТ СУМНОГО КУРЦА.

До варшавських судових властей написав варшавський курець листам як-відповідь на вимір податку. В тім листі доносить, що від 1922 р. було в нього 438 ескекцій, значення 278 літунців, з котрих «видавалося 200. На літунців він вкупку своїм рід за безціну у порозумінні з літунцями. Знає всіх ескекторів Варшави і всіх професійних літунців, котрим заплатив понад 500 золотих за те, що допустив його до літунцівного купна власних рідів. Супроти того видавалося згоду, що скаробий уряд перестане разом з літунцями змушувати його до побільшення поданої вище цифри.

КУЛЬТУРНА ДІЧ У ПАРИЖІ КИМ КОСТЕЛІ.

В костелі Сен-Оморе у Парижі відбулося на дніх вичинання дочки творця жіночої моди, Жакет Ворта. До костела прийшла велика кількість жіночої публіки, бо могла хотіла бачити молодку в шлюбній строні. За кілька хвиля була цервою перенесеною і тоді заповнена будівля хорів, коли вже вийшли з будівлі, мисли, драматично вийшли на сцену. Навіть хорі завалялися в костелі настільки, що жінки хотіли вийти паніка, кожній хотіло вийти через маленькі двері. Серед них: велика кількість жінок, однієї потопилася, другий розшмигували кося, аби збурили прическу; одній жінці урвалися нізка перек. Крик і зойн, не поміт, перли пропала. Літалося і молодий, з 17 чудово шлюбної туалетні ніч не осталося. Шлюбну сцену підняв на малі шматки, бо кожній, згадує кожда з присутніх жінок хотіла малі пам'ятки й урвали бачили малі шматочки шовку. Саме вичинання відбулося кілька годин пізніше. Поліція не впустила жодного до церкви.

ВИНОВІ ГАЗИ ВВИЛИ ТРОЄ ЛЮДЕЙ.

На кишинівським передмісті Кишинєва стався на дніх дуже сумна подія. На цій передмісті має А. Буга великий завод будівель. У четвер прийшли до Буги гості, котрих він хотів угостити молодим вином. Він післав до пивниці свою 12-літню дочку Александру. Вона пішла до пивниці, але не знайшла там уларки на неї газів і вона страулася. Бачучи, що справді відомий у широких колах українського громадянства у Львові дир. Микола Гаррисевич. Але й її постанала те-сама доля. Вона впадала й не мала навіть часу підняти крик. Занепокоєний несприятливістю жінки післав Буга до пивниці своєї 18-літньої сина Василія. Василь, пішов до пивниці, але також там пропав. Тоді пішли гості й старий Буга до пивниці, але, отворивши лише двері, мало що не попадали від отруйних газів. Відчинили двері на розтір, а коли добилися з трудом до пивниці, знайшли там три трупи: жінки, дочки і сина.

НОВІ СПОСОБИ ВІДНИКОТИНИЗУВАННЯ ТЮТЮНУ.

Як загально відомо, погане діяння курення спричинює вірну нікотину, що міститься в лишках тютюну. Усунення нікотину з тютюну називається віднікотинизуванням. Над ним зомаять собі голову хеміки, та з одним з них не вдалося усунути нікотину з тютюну на 100 відсотків.

Новий спосіб придумали Платоніков і Вебер. Спосіб цей усуває нікотину фотографічно, себто під дією світла. До розчинів, що мають усунути нікотину, дододати матерії, які сприяють фотокаталітичній реакції (фотокаталізатор). Тоді ці розчини виставляють на діяння світла. При допомозі фотокаталізатора вдалося зменшити нікотину в тютюні до 28 відсотків.

Найкращу дорогу вибрав, як здається, Інститут для годівельних дослідів ім. цисаря Вільгельма в Мінхенбергу. В тім інституті вбрано з безлічі тютюнових ростинк такі, що мали найменший відсоток нікотину. Лише з цих ростинк висівано зерно. По літах утворювалися пороуди тютюну, що майже не має нікотину. Цей шлях є не тільки найприродніший і найдешевший, але й найкращий, бо не відбирає тютюну аром (запаху), за якого так турбують курці віднікотинизованого тютюну.

ФАЛШІВІ ОБРАЗИ В БУДАПЕШТІ.

На поліцейське сілство покликали в Будапешті торговця образами за продажу фалшивого образу Алерандра Ліпави за суму 1,800 пєнґів: Крампрі опрацювався, що цей образ курця від невідомої особи, по-віривши, що не образ Алерандра Ліпави. Поляція догадується, що в Будапешті працює зорганізована шайка для підроблювання мистецьких архитворів.

ВИМОВНІ ЦИФРИ.

У зв'язку з економічною ситуацією, що відбивається на всіх діляках життя, пали також друківня на літературно-громадські. В останньому місяці перевищено 200 тисяч осіб, менше, ніж в тому самому місяці торік.

ЯПОНЦІ ПОЧАЛИ ГЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП

ТОКІО (Японія). — Командуючий японськими військами в Манджурії, генерал Гондзо, повідомив, що його війська розпочали загальний наступ на китайські війська генерала Ма, що знаходяться в районі ріки Ноні. Японська офензива розпочалася успішно. Китайські війська почали загальний відворот зі своїх позицій.

Мілітаристи вимагають від уряду посліди нових сил до Манджурії на підкріплення японських військ. Уже сформовано одну мішану бригаду для негайної відправки в Манджурію. Помічник начальника японського штабу вніхав до Манджурії з дуже важним завданням.

ЛІГА НАЦІЙ ЛАМАЄ СОБІ ГОЛОВУ.

ПАРИЖ (Франція). — Ліга Націй тепер заковпана тим, на які міжнародні договори спертися їй, щоб полагати китайсько-японський конфлікт. Були спроби зпочатку на підставі загального статуту Ліги Націй розв'язати це завдання, а коли це не пошло, то пригадали пакт Келого. Та й з того нічого не вийшло.

Тепер пригадали договір дев'яточ держав, що був підписаний у 1922 Китаєм, Японією, Злученими Державами, Англією, Францією, Італією, Бельгією, Голландією й Португалією. Цей договір гарантував Китаєві недоторканість його територій. Та годі сказати, що вийде зі спроб спертися на цей договір, бо Америка майже зовсім відтягнулася від участі в справах Ліги й не буде підпирати заходів Ліги Нації проти Японії.

НЕ МАЮТЬ НАДІЙ НА ЛІГУ НАЦІЙ.

ШАНГАЙ (Китай). — Надії на Лігу Націй, які панували в Китаю в часі засідання Ради Ліги Націй, що відбулося в Женеві, тепер перемінюються на повну безнадійність. Китайці вже не чекають нічого доброго для себе від Ради Ліги, що засідає в Парижі.

Китайські газети й партії та уряд закликають населення до нових жертв і готові боротися далі власними силами за інтереси Китаю. Китай уже не має надії на те, що Ліга Націй буде рішуче вилувати на Японію, щоб вони припинили свою авантюру в Манджурії.

НОВИЙ МІТНИЙ ЗАКОН В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН (Англія). — Парламент ухвалив новий митний закон, що установлює високі побори на фабрикатах, які привозять до Англії. На фабрикатах, що привозять до неї з доміній, залишається старий митний закон. На цьому найбільше виграв Канада, що привозить до метрополії свої фабричні вироби.

НІЯТЬ МІЛІОНІВ НА ДНІ МОРЯ.

БРЕСТ (Франція). — Ратунковий пароплав «Артіліо II», наразі скінчив свою працю по підготовці видобутку з морського дна золота й срібла, вартості 5 мільйонів доларів. Ці скарби лежать в океані на глибині 400 стів, разом з затиндним кораблем «Егіпет».

Нурецькі роботи розпочалися ще на весні 1929 року і швидко тепер пошастали дідатися до скарбів, бо доведеться в дуже тяжких умовах проламувати кадобу пароплава, а потім ставити стій тої копрі, де зберігалося золоті й срібло. Як відомо, праця в такій великій глибині є надзвичайно тяжкою для нурів, а тепер вона стала можливою лише завдяки спеціальним ставеним приладам, які надають на себе нурів.

Багато робіт під водою доведеться перевести, при допомозі динаміту. Коли море буде спокійне, то лічнеться видобуток з води скарбів, що пролежали на дні моря від травня 1922 року.

МОРАТОРІЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Президент Гінденбург видав декрет, по якому дозволено фармерам на скарб від ріки Ельби просити мораторію на свої борги. Сподівається, що цей декрет припинить численні банкрутства фармерських господарств, які заздно збільшуються останніми часами.

АТАКУЮТЬ ЛЯВАЛИ.

ПАРИЖ (Франція). — Посли Альфред Баржен і Жон Містер заатакували Лявалю за його поведінку до Берліна й Вашингтону. Вони закидали Лявалеві те, що він скривав від загалу наслідки своєї поїздки, а зокрема характер переговорів, які Ляваль вів з Гувером.

Колібі дішно ці поїздки Лявали обмежилися лише тим, що вже відомо, то іх треба вважати повним провалом французького іємерія, бо фактично він нічого не досягнув. Сподівається, що Ляваль дасть у вятинку свою відповідь.

ІНДІЙСКО-АНГЛІЙСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ШКУЛІДІТАЄ ДАЛЕ

ЛОНДОН (Англія). — Одного часу здавалося, що конференція доводла круглого стола скінчиться повним провалом через те, що Індійські могометани й немогометани не можуть порозумітися між собою. Тепер таке порозуміння німто вже можливе й конференція поспішно провадиться далі.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:	
Three cents a copy.	
One year	\$ 7.00
Six months	\$ 3.75
Three months	\$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	\$10.00
Six months	\$ 5.00
Three months	\$ 2.75

За оголошення реклами не відповідно.
3 Копія наклеїти на листок гроші лише на та. Foreign Money Order.
Т. Кама, "Свобода", Montgomery 5-0496, Tel. Y. H. C. Montgomery 5-1838.

Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА МОРАЛЬ, АЛЕ ОДНАКОВУ ДЛЯ ВСІХ

Трагедія бідних майнерів з Гарлан і інших попитів у стейт Кентоні набере ширшого розголосу завдяки Теодору Драйзеру, американському визначному письменникові, котрий вибрався з комісії розслідування подій на місці. А до закінчення тими справами причиняться саме ті, що найменше собі такого зацікавлені бажали.

На Драйзера можна глядіти всьмаком. Хоч його твір "Американська трагедія" є саме тепер на сцені найбільш американських кіноних театрів і тишіть великим успіхом, можна його не вважати великим письменником. Можна не годитися з його політичними поглядами, які є мішаниною лібералізму з комунізмом. І можна не симпатизувати з ним як з людиною хобчі з того інциденту, коли він чинно зневажив підчас лончу Синклера Луїса, відзначеного не так то давно за свою літературну діяльність нагородою Нобля.

Та не можна відмовити йому признання за те, що відважився вибратися до Гарлан, щоби розслідувати тамошні відносини, хоч знав, що таке підприємство являється дуже великим ризиком.

Драйзер ще не оголосив з цієї подорожі своїх спостережень, ні звіту комісії. Вони ще невідомі, але відоме те, що з хвилею візиту Драйзера до Кентоні почалася проти нього кампанія. Між іншим обжаловано його перед великою лавою присяжних за неморальне поведіння в Гарлан, а далі за кримінальний синдикалізм, себто за те, що він змовлявся з майнерами, підбурював їх до бунту, перевороту і політичної революції.

Спершу найбільше розсудувалися про Драйзера і його секретаря, а обжалував його за неморальність саме той суддя, котрий завжди виступав з важкими обвинуваченнями проти майнерів. Драйзер боронитися тим, що все це вимушено на те, щоби відвернути увагу загальну від властивої справи, себто від тої трагедії, серед якої доводиться жити тисячам голодних, безробітних і застрашених терором майнерів.

Покісно не знати, як маєтись справа з моральністю Драйзера. Суд скаже про це своє слово. Але чи не треба би такого самого суду над тими, які обжалюють Драйзера в неморальності, а яких тисячі бідних робітників обжалюють за якизис, за те, що людей невинно постріляно, що діти робітників голі й босі, та що до такого стану можуть робітників доводити ті люди — люди без моралі.

П. Котович.

ЧОТИРИ РОКИ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

(Спогади бувшого комсомольця).

Як відомо, в кожному українському містечку були найменше дві синагоги. Тепер, як правило, одну з них відібрали під театр, або селянство. До кінотеатру, перебудованого з синагоги, селяни ще ходять, але як би більшовики заохотили використати для цієї мети церкву, туди ніхто не пішов би.

В селі Марієвському, на Крижівці, більшовики змусили одну церкву й використувати її під магазин для збіжжя. Всі спроби використати цей будинок для "культ-освітньої" мети ні до чого не привели.

XXXVII.

Качкарівський гнітний.

Хтось чинився згори проти більшовиків. Він, майже у всіх округах, почав виявлятися на селі Божі ріжні "гнітний".

Не обійшлося і в нашій окрузі без "гнітний", при чому часті були гнітний, розжале, "антирадянський" район випала якраз на долю нашого, Качкарівського району.

Виявлявся (немає про це раніше нічого, що знав) такі страшилки, що не було ні віри, ні страху.

Неслава була комуністична захопала у своє родючому макоті Фальс-Фальс. Жили вони там, як поміщики, знуша-

ЩО ДІЄТЬСЯ НА РІДНІЙ ЗЕМЛІ

(Реферат, виготовлений на Річній Засіданні "Об'єднання Українських Організацій в Америці").

Велика заслуга в цьому д-ра що все йде нормальним. Костя Левинський, який як ком. Тимчасово проти кооператив ветеран-політик, знає, чим подіється через карний по народів треба сильної донос до те, що селянська економічна підстава, вони як зазначає через часте жиди-директор "Центробанку", установка, а в іній знов кооператив, що доставляє кредити, що селянська чиста, а від української кооператив, він осуває перед кількома роками товариство "Однішність".

Як же веде живу пропаганду ошадності, навіть надіришної. Довірені люди ходять по хатах і збирають дрібнісінькі коти, випикуючи їх діти люди на ошадність. З цього робляться міліони. Розуміється, і тут не обходиться без перешкоди: недавно відбулася навіть судова розправа в Городку проти громадян у Тучаках, бо поліцей обжалував їх за збирання шадних дрібних по хатах...

В останніх роках зросла значно виробнича кооператив, виключуючи 287 молочарень, 13 дахварень, 19 пегельон, 13 олійниць, 3 млини, 2 камено-ломи, 2 кошикарні, 1 шевська робітня, 5 краєвських, 1 мисний виробів, 1 бетонярня, 1 робітня церковного приладдя, 2 готелі, 1 пекарня, 1 фабрика цигаретних паперів.

Як бачимо, то українське виробництво захоплює всякого підприємства. А що не має капіталу поодинокі люди, гуртує їх у кооператив, де твориться збірне майно, зацікавляється солідарність.

Всех такі — виробнича кооператив ще тільки "в пенках". Вираді високі суми ошадності, але такі малі в порівнянні з запотребуванням, що не можуть дати того кредиту, якого потрібно. І тут знов є добра нагода для американської еміграції дати сроду поміч не жертвами, але викладкою своїх капіталів в українські кредитові інституції. Вони побудовані на засади солідарної відповідальності всім майном членів, тому виключають якнайменше страх перед банкрутством. Бож підкажд низів — це селянський грунт, який чейже завжди остаеться. Та про це даліше.

З поданого вище перегляду про організації економічної сили моголо виходити,

уки, журнал "Кооперативна Республіка".

Обговорюючи економічні відносини українського народу під Польщею, не можна по-минати й деяких приватних співажких підприємств, як фабрика пасти до череваних, фабрика цукорків, мила й сичок.

Завершеним усіх економічних установ — це Земельний Банк. Надаючи польському законодавству він об'являв свій закладовий капітал до 5 мільйонів доларів. Удальне його головно та гіпотечні, наскільки має покладу готівку та посередничу у всіх фінансових транзакціях із заграниччю.

Свого часу сказав був високий міністерський урядник, Сухенек, на конференції журналістів у Варшаві, що українська кооператив користуватися мільйонними державними кредитами. Треба згідно з дійсним станом ствердити, що іла українська кооператив не має від держави ані сотки ані державного кредиту, ні доомого!

Політичні відносини.

Як же польська політика в цілому, згадуємо, що зазнає український нарід від загальних напрямків у польській політиці, та як він на це реагує?

Найважливішим моментом у польській політиці останніх часів є факт, що її влада перешла до групи військових людей, які організували свого урядового табору (спері на засадах послуху й дисципліни) з другого боку, панували заанапад польського демократичного табору. Не зважаючи на відрізок трактування політичних справ урядом, ані на упадок сили в демократично-військовій ладі й недостатню індивідуальність серед нього, йде завета боротьба за владу, яку ведуть чи неурядові чинники вигравать серединами боротьби.

По розважінні союму з серпня, поарештування урядовців, провадних послав польської партії, а на їхній (від 26 жовтня до жовтня 1931) вельсьєся проти кооперативної діяльності з них судовий процес у Варшаві.

В Галичині почалися в той час численні підпалы, заподані спроби експропріації почти під Бібркою. Одночасно почалися пожежі на

західному терені Польщі, голісно на Помор'я, в Познань, а й голо Варшави. Не зважаючи на ваву військових воєводи, перед представниками преси, що тільки частини тих підпалів є ділом українських саботажистів, є рещта де діло провокаторів і наслідок, примінене в цьому краю неувальний спосіб "успокоєння" українського народу, знаного тепер широко в світ під назвою "пацифікації". При цьому "успокоєнні" примінене ламанню відповідальності кожного, що потрап у руки тих, які цю акцію переводили. А перешкоди і військи, організовані до береження державних границь, і поліція, поділяючи ламануть по порядку в державі. Як "аматори" виступали "стипенди" та інші по поргормоніх настроєні чинники. Тоді то бурено й розбивано українські мотилі, ламані; нищено будинки, розбито й ці, нищено оделу й всякого роду майно, забрано худобу й збіжжя, переволодано масові ревізі, при чому забиралі те, що кому видавалося підозрілим, розбито бамбозові будинки народної школи ім. Князя Льва у Львові (власність "Рідної Школи"), дуже ушкоджено будинки Центросоюзу у Львові, пошитоно безліч читальне-кооператив та інших громадських будівель, позакривано цілу масу культурно-освітніх товариств, а навіть школи Товариства "Рідна Школа" у Рогатині, Дрогобичі й Чорткові й розношено українську молодь; улажувано насильям склади всіх стериоризованих одиниць, яким наказувано ухвалити розважання даного товариства (на lively — адміністрація влада приймала до відома таке протиставлене рішення). А вже прямо гідко проводили перед очі факти короткого побиття, знушаря на ці шидого наслідки над величезною кількістю українських громадян. Зрештою ці факти в Америці, які в цілому стверді, широко знані, бо українська еміграція чи не вперше так рішучо відчула расову звязь з усіма частинами свого народу.

Серед тих подій повертено значно всіх провідників партії УНДО та 21 б. української мотилі з 3 березня, вивозили їх до кріпости в Бересті; поарештовано ввесь персонал секретаріату Укр. Кабону у Варшаві, а доміну Народною Капеларі у Львові запечатано.

В тому часі відбулися нові вибори до варшавського союму. Українські партії проголосили перший раз спільну лісту своїх кандидатів, але обстоювати їх не було змоги. Богато з них були в тормі. Це були вибори, яких не бачив світ. Українці не угадали ані одного віща, ані одної виборчої параді. Завдяючи, що тим разом не перелав ані один Українець до союму. На превелике діло — Українці проголосили 20 своїх послів до союму і 4 до Сенату. Це ставало тоді, коли Білорусі втрачали всі мандати, німеччина репрезентатива зійшла з 21 послів на 4, а жидівська з 13 на 7. Вислія виборів до союму не був триумф української думки, показавши свіломості й твердості українських народних мас.

За чим дозволу і наказом перевелися "радикалізацію", це не важке. Все одне, чи воно робилося по науку, чи самоволе. Було певно одне, коли важке тіля те, що польські державні "мужі" перечисляють факт "пацифікації" за грішником, але признавали його за оправданний і потрібний (внесок польського посла Зас. Стронського) або вивинялись так, як "дешехолія", нібито протиничний уряд, які установили послів Гаомбінського записки, що не можуть голосувати за внесок українських послів (які "домогалися розгладнення справи), бо Українці вже внесли жалобу до Ліги Націй.

(Пальше буде)

Даймо змугу "Рідній Школі" в Старому Кабоні наладити широкую постілку мережу статистиці рідного національного виховання на українських землях.

—

Бюджетові видати "Рідної Школи" в Старому Кабоні обчислені на цей рік на 240 тисяч доларів. Жертвенність треба зібрати 130 тисяч доларів. Поможіть у цьому нашим Братам.

Вступали масово в члени Товариства "Рідна Школа" в Старому Кабоні, яке має за собою 50 літ існування. Членство викладко по 1 доларові на рік дамо цьому товариству кріпку матеріальну основу.

Того створили, але воно, не на те потрібні, які всі наші "громадські" організації, зарваж тихомою смертю померло. Повторяться як до найменших дрібниць та сама ситуація, що й з "Безвирком".

Тоді ми: (тобто культ-серед) організували комісію для ліквідації неписьменності. Сиди ходоили представники сільради, селянську, парторгесеру, жіноцтво, обх кооператив, від спілок — "Робот", "Медспирації", "Радгосп-зубові", "Робземлі", "Харчосмаку" і т. д. Ажже, ми зникли працювати в міжнародному машабі!

На мою долю випав тяжкий обов'язок бути головою цього — чиняв дуже важке — неповороткого, непрагнелатного дія.

Комісія складалася з людей, яких уже обридла більшови-

стори, але воно, не на те потрібні, які всі наші "громадські" організації, зарваж тихомою смертю померло. Повторяться як до найменших дрібниць та сама ситуація, що й з "Безвирком".

Тоді ми: (тобто культ-серед) організували комісію для ліквідації неписьменності. Сиди ходоили представники сільради, селянську, парторгесеру, жіноцтво, обх кооператив, від спілок — "Робот", "Медспирації", "Радгосп-зубові", "Робземлі", "Харчосмаку" і т. д. Ажже, ми зникли працювати в міжнародному машабі!

На мою долю випав тяжкий обов'язок бути головою цього — чиняв дуже важке — неповороткого, непрагнелатного дія.

Комісія складалася з людей, яких уже обридла більшови-

КАЛЕНДАРІ НА 1932 РІК

Календар у Я. М. Сокуза	50 цит.
Календар Червоної Кавказу	75 цит.
Календар Прогіста	50 цит.
Календар Весілля (дуже веселий)	40 цит.
Календар Руска	40 цит.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

з портретом Шевченка або Франца по 30 шт., з перекладом Рідняні Карти по 5 цит.

Різдяні Листові папери з механізмом по 15 цит.

Разом з замовленням треба слати і налісність.

"СВОБОДА" 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

МІТІНГІ ВІДДІЛІВ У.Н.СОН

важні справи, до погодження.

гуючи мають вирінати своїм заде-
ста, бо в протиний разі будуть
спендовані. Не явившийся член
членів на їм мітингу заплатити
ру-після ухвали. — В. Ярема, пре-
р. Орещий, секр.

МІЛВОНІ, ВІС. Товариство ім. на Франків, вил. 103 У. Н. Соколя відоміає усіх своїх членів, що відіаєні відбувається дня 26, сідня в чотирь в день подати в 10:00 вчором. Усі члени обов'язково бути в ваки справи до подіаєні. Довгочасні члени зводять свої долги, бо в протіаєні буди часу сегодовані за карт уряд: Ір. Березняк, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Ів. ф
ка, від. 269, повідомляє своїм
нів, що збори відбудуться в су
ввечер 21 листопада точно в
дніш 8-мій ввечер. На ці збори
дій ялен мусить явитися, бо є
на справа до полагождення
сих зборах будесть класти к
ввечер 21 листопада, на 1893

грі.
був
грі.
К
Збір
дую
преас.
секретар.

Лоти, малі фарми або mala ge-
буше угаджені в заміну за 2-
дільний мурований з доброю сего-
ною зникнутий банькою меб-
лею, опалювальний, дома 1,250, 1-
го годинності до: Mr. FINCH
1775 Broadway, cor. 57th St.,
New York City.

ДО ВІНАЙМУ АПАРТМ-
ПІД Ч. 8 ST. MARK'S PLACE
(між 2-3 Євеною) New York
Рент \$32, Тільки цей оден пор-
апартамент на 2 поверсі, на п-

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД ВУ-

Доставляю вугіль по цінім
додат і в околицях по дуже ни-
щих.

SQUARE COAL CO.,
8229 Broadway Ave., Cleveland,
Tel. Diamond 0885.
Tel. вечерами: Michigan 602
Павло Чайка, ВЛЗСТ

Herman Turk
АДВОКАТ І ДОРАДНИК
ПРАВНИЧИЙ
51 Chambers St., New York

ROOM 723. — TEL. WORTH 2-
ЦИВІЛЬНІ, КРИМІНАЛЬНІ
РОЗВОДНІ СПРАВИ.
Вироблення документа, контр-
і поліграфіювальні аспекти дру-
дальніх справ.
ГОВОРЮ ПО УКРАЇНСЬКИ

Phone: BRUNSWICK 7187.
АДВОКАТ
Б. ПЕДЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AV.
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах, зай-
мається перегляданням обстра-
ментованих контрактів купівлі і

ЧЛЕН ШКАЛА

92.

Дівчина вилупує тініти до найближчого дерева. Та сама дотаяга її. Корак що було сиди тукан на стопа і наказував йому спитити, але сама у своїх люти не була доирити. Він страшно голосно трібує, і вже майже дотаягає свою жертву. Корак знає, яку трагедію де скінчиться, і хотів уже замкнути очі, щоб не бачити страшного кімці Меріам. Його горло пересохло від хвилювання і він уже не міг сказати нічого.

Без різниці як далекі позаміські

Без різниці як далекі позамісн